

Pohorelský hlásnik 2020/09



informačné noviny Obce Pohorelá; ročník XVI.; SEPTEMBER 2020; - ZADARMO -

SLÁVNOSŤ SEDEMBOLESTNEJ PANNY MÁRIE 15. 9. 2020



foto: M. Datková

OSLAVY 76. VÝROČIA SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO POVSTANIA V POHORELEJ DŇA 30.8.2020



Sprievod sa pohol o 14.00 hod. z Novej ulice. Po príchode na námestie a zapálení sviečok, starostka obce Janka Tkáčiková spolu s tajomníkom Oblastného výboru Brezno Jánom Šulejom, posledne žijúcim partizánom Františkom Tlučákom, predsedom ZO SZPB Jánom Lakandom a pokladníčkou ZO Máriou Hazákovou položili k pamätníku veniec a poklonou si uctili pamiatku všetkých padlých v SNP a vojakov II. svetovej vojny. Spevacká skupina ZO zaspievala slovenskú hymnu. Všetkých zúčastnených privítal podpredseda ZO a oboznámil s programom osláv.

Nasledovala spevacká zložka s povstaleckými a partizánskymi piesňami za doprovodu harmonikára - tajomníka ZO - Jozefa Matúša. Aktuálnu báseň predniesla matrikára OÚ Danka Bodnáríková. S prejavom k udalostiam SNP vystúpil podpredseda ZO Ján Šulej, v ktorom zhodnotil udalosti a prínos Slovenska, ako jedného z prvých štátov, ktoré sa postavili na odpor proti zvlí a represáliam fašistického Nemecka.

Aj Pohoreľčania sa v hojnom počte zúčastnili povstania a bojovali v radoch československej armády. Na mramorovej tabuli nášho pomníka sú mená 21 padlých, ktorí položili svoje životy v týchto krutých časoch. Výzdvihol, že sa osláv zúčastnil partizán, priamy účastník SNP, náš Ferko. Záverom osláv zaznela ešte kytica známych, ale aj neznámych našich piesní s vojnovou tematikou. Oslavy pokračovali besedou v našom klube s malým pohostením.

J. Lakanda – predseda ZO SZPB Partizánskej brigády Jánošík Pohorelá

VYHNITE SA OCHORENIU COVID-19

PREČO NOSIŤ RÚŠKA?

Prekrytie horných dýchacích ciest významne znižuje riziko prenosu ochorenia. Je prejavom súcitnosti voči ostatným – nikdy nevieme, či človek vedľa nás nemá vážne ochorenie a nákaza novým koronavírusom môže byť pre neho smrteľná. Rúško (ak nie je jednorázové) pravidelne perte v horúcej vode.

DOPRAVA

V hromadnej doprave používajte prekrytie horných dýchacích ciest. Po vystúpení z dopravného prostriedku, ak je to možné, si umyte ruky alebo dezinfikujte ruky. Noste so sebou malé balenie dezinfekcie.

NÁKUPNÉ CENTRÁ A VEREJNÉ BUDOVY

Vždy používajte prekrytie horných dýchacích ciest. Dobu pobytu v takýchto priestoroch obmedzte na nevyhnutné minimum, pri vstupe a odchode si dezinfikujte ruky. Vyhnite sa pobytu v baroch a diskotekách.

ČO ROBIŤ V PRÍPADE PRÍZNAKU OCHORENIA?

Kontaktujte TELEFONICKY svojho všeobecného lekára, v prípade víkendu ambulanciu pohotovostnej služby. (dospelí - 048/ 611 7350; deti a dorast - 048/ 618 2892). Zostaňte v domácej karanténe. Vetrajte priestory, v ktorých sa zdržujete.

ČO ROBIŤ PO PRÍCHODE ZO ZAHRAŇIAČIA?

Ak prichádzate z menej rizikovej krajiny, nie sú potrebné žiadne opatrenia.

Zoznam takýchto krajín je priebežne aktualizovaný na stránke ministerstva zahraničných vecí www.mzv.sk a na stránke www.korona.gov.sk. Ak prichádzate z ostatných krajín, zaregistrujte sa na stránke www.korona.gov.sk, zostaňte v domácej karanténe a na piaty deň absolvujte testovanie. O test môžete požiadať rovnako cez stránku www.korona.gov.sk alebo kontaktujte TELEFONICKY príslušný úrad verejného zdravotníctva - 0918 659 580.

ČO ROBIŤ V PRÍPADE KON- TAKTU S OSOBOU POZITÍVNE TESTOVANOU NA OCHORENIE COVID-19?

Zostaňte v domácej karanténe a kontaktujte TELEFONICKY regionálny úrad verejného zdravotníctva - 0918 659 580.

R - O - R

Dodržujte zásadu Rúško – Od-
stup – Ruky. Správajte sa zodpo-
vedne, dodržujte pravidlá a na-
riadenia.

Všetky AKTUÁLNE dôležité a ove-
rené informácie nájdete na interneto-
vých stránkach: www.korona.gov.sk
a na CALLCENTRE
0800 221 234 alebo 0123

PODUJATIA V OBCI POHORELÁ



4. ročník behu do vrchu – „Výbeh na Andrejcovú“
so štartom o 10:00 hodine na pohorelskom námestí
a s cieľom na Andrejcovvej

10.10. MOCNÁ RUKA

4. ročník silovej súťaže
v pretláčaní v Krčme pri mlieč



informácie o podujatiach nájdete na www.pohorela.sk

Organizovanie a účasť na podujatiach je ovplyvnené
aktuálnou epidemiologickou situáciou a opatreniami
Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky.
www.korona.gov.sk

Informácia pre majiteľov psov

Obec Pohorelá v súlade s § 19
ods.11 zákona č. 39/2007 Z. z. o veteri-
nárnej starostlivosti v znení neskorších
predpisov **oznamuje**



vlastníkom psa/psov chovaného/chovaných
na území Slovenskej republiky **povinnosť** :

- zabezpečiť trvalé označenie psa/psov podľa § 19 odseku 9 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov transpondérom (čipom), pred prvou zmenou vlastníka psa, najneskôr však do 12 týždňov veku,
- a uviesť identifikačné údaje psa a údaje o vlastníkovi psa v centrálnom registri spoločenských zvierat.

Vlastník psa narodeného do 31. augusta 2018 je povinný zabezpečiť trvalé označenie psa podľa § 19 ods. 9 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov v prechodnom období - najneskôr do 31. októbra 2019; to sa nevzťahuje na psa narodeného do 31. augusta 2018, ktorý sa uvádza na trh, prevádza do vlastníctva alebo držby inej osoby, umiestňuje sa do karanténnej stanice alebo útulku pre zvieratá.

Podľa § 19 ods. 8 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov označiť zviera transpondérom môže len súkromný veterinárny lekár. Za trvalé označenie psa podľa § 19 odseku 9 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov je súkromný veterinárny lekár oprávnený požadovať úhradu najviac 10 eur, ktorú u psov narodených do 31. októbra 2019, vlastníkom ktorých je osoba v hmotnej núdzi alebo poberateľ minimálneho dôchodku, uhradí štát.

Podľa § 48 ods.1 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov orgán veterinárnej správy uloží fyzickej osobe pokutu 50 eur, ak neza zabezpečí na svoje náklady trvalé označenie psa podľa § 19 ods. 9.

PRIATELSKÉ FUTBALOVÉ STRETNUTIE



Po roku „umelého spánku ozili“ opäť futbalisti TJ Mladost' Pohorelá v nedeľu 18. augusta na futbalovom ihrisku v Pohorele. V priateľskom stretnutí „STARÍ PÁNI – MUŽI“ si po dlhšej pauze opäť obliekli klubový dres odchovanci a bývalí hráči obecného klubu. Výborná športová atmosféra potešila aj zažiadanych futbalových fanúšikov. Pri gulášu a orosenom pivku všetci spoločne využili podujatie aj na družné debaty nielen na futbalové témy.



V sobotu 22. augusta sa na viacúčelovom ihrisku na Sihle odohral už 11. ročník hokejbalového turnaja o Kanta Kap.

Konečné poradie: 1. Lady&Gentlemen, 2. ProAutoCocra BB, 3. PoPo (Poprad-Pohorelá)
4. MMP-Trans, 5.-7. HK Pohorelá, Mladási, Mladé pušky



Foto: G.Matúšová



Termíny zberu plastov

6. 10.	3. 11.
--------	--------

Zbierajú sa **len ŽLTÉ PLNÉ**
**a zaviazané vrecia. (Nezabudnite plastové
flaše stlačiť, aby sa zmenšil ich objem!)**
Plasty sa zbierajú každý štvrtý utorok.

**Termíny zberu netriedeného
komunálneho odpadu**

23. 9.	7. 10.	21. 10.
--------	--------	---------

Žiadame občanov, aby si **nádoby** vyložili **pred
brány už deň vopred!** Zbiera sa od 7:00 hod.!

Komunálny odpad sa zbiera každú druhú stredu.

ZBER ELEKTROODPADU



sa uskutoční: **v utorok 13.10. v Pohorelskej Maši, v stredu 14.10. v Pohorele – nižný koniec (od školy dole), vo štvrtok 15.10. v Pohorele – vyšný koniec (od školy hore)**
Elektroodpad sa bude odvázať traktorom v dopoludňajších hodinách – pracovníci vynesú elektroodpad zo dvorov aj domov, len je ho potrebné vopred nahlásiť na obecný úrad.

Čo to je elektroodpad? – práčky, sušičky, umývačky riadu, sporáky a rúry na pečenie, mikrovlnky, elektrické radiátory a ventilátory, vysávače, šijacie stroje, žehličky, hriankovače, fritézy, mlynčeky, tlačiarne, počítače, televízory, monitory, klávesnice, reproduktory, notebooky, kopírky, kalkulačky, písacie stroje, telefóny, mobily, rádiá, videokamery, videorekordéry, hi-fi, zosilňovače, hudobné nástroje, lustre a lampy, vrtačky, pílk, brúsky a iné ručné náradie, hračky,

Čo je veľmi dôležité? aby bol elektroodpad kompletný a neporušený, nerozbitý

Uznesenia Obecného zastupiteľstva Pohorelej zo zasadnutia konaného dňa 24. 8. 2020



Uznesenie č. 18/2020: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej **A. SCHVAĽUJE:**

1. program zasadnutia obecného zastupiteľstva;
2. zmeny a doplnenia programu obecného zastupiteľstva v takom znení, ako je program uverejnený na titulnej strane návrhu na uznesenie.

Uznesenie č. 19/2020: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej **A. URČUJE:**

1. zapisovateľku: Janka Majkuthová;
2. overovateľov zápisnice v zložení: Ing. Anna Pravotiaková, Peter Frajt.

B. SCHVAĽUJE:

1. návrhovú komisiu v zložení: Ing. Anna Pravotiaková, Ing. Rastislav Raši, PhD., Ing. Jozef Baran;

C. VOLÍ:

1. mandátovú komisiu v zložení: Ing. Róbert Tlučák, Ján Šulej, Ing. Marek Syč, PhD.;

Uznesenie č. 20/2020: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej **A. SCHVAĽUJE:**

1. Odkúpenie pozemkov v podiele 1/1:
 - parcela č. KN - C 2726/4 o výmere 1518 m², druh pozemku: ostatné plochy
 - parcela č. KN - C 2726/5 o výmere 491 m², druh pozemku: orná pôda
 - parcela č. KN - C 5001 o výmere 9 m², druh pozemku: ostatná plocha
- v cene 3 EUR/m².

Uznesenie č. 21/2020: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej **A. NESCHVAĽUJE:**

1. Dodatok č. 1 k Zmluve o nájme pozemku s prenajímateľom Ján Polák zo dňa 19. 9. 2016. Predmetom Dodatku č. 1 k Zmluve o nájme pozemku je zmena článku 5 Výška nájomného na sumu 1 EUR za 1 m², čo pri celkovej výmere predmetu nájmu 378 m² predstavuje nájomné vo výške 378 EUR ročne.

Uznesenie č. 22/2020: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej **A. BERIE NA VEDOMIE:**

1. upozornenie prokurátora č. Pd 72/20/6603-2.

Uznesenie č. 23/2020: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej **A. NESCHVAĽUJE:**

1. žiadosť o poskytnutie sociálnej výpomoci: Kristína Pušková, Za Hronom 829, 976 69 Pohorelá.

Uznesenie č. 24/2020: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej **A. BERIE NA VEDOMIE:**

1. Informácie starostky obce.



Ďaľšie do 30. septembra môžete v predajniach COOP Jednota na ul. Clementisovej a na ul. Novej hlasovať za projekt, ktorý získa dotáciu vo výške 6.000 €. Hlasovanie prebieha prostredníctvom žetónov, ktoré hlasujúci – zákazníci COOP Jednota - obdržia za každý zrealizovaný nákup, pričom za každých 5 eur dostanú 1 žrebov.

Regionálna COOP Jednota Brezno vybrala do záverečného hlasovania tieto projekty:

1. Obec Pohorelá – Altánok plný života

Nosnou myšlienkou predkladaného projektu je odstránenie schátratej stavby a vybudovanie oddychovej zóny v tesnej blízkosti kľziska a dopravného ihriska.

2. Základná škola s materskou školou Pohorelá – Oddychová zóna plná života

Projekt je zameraný na vytvorenie estetickej a podnetnej oddychovej zóny v areáli školy a na rozvíjanie povedomia detí, mládeže a širokej verejnosti obce v oblasti BIO-EKO-ENVIRO.

3. Základná škola s materskou školou Pohorelá – Náučný chodník plný života – spoznávajú svet v každom počasi

V bývalej nepoužívannej školskej knižnici sa vytvorí priestor, v ktorom budú žiaci prostredníctvom hry a bádania rozvíjať oblasť motoriky, koncentrácie, zmyslového vnímania i emočnej kontroly a zároveň sa vzdelávať v oblasti histórie, kultúry, prírody, vedy a techniky.

Viac informácií o projektoch nájdete v [PDF-dokumente](https://www.coop.sk/sk/projekt/96/pohorela-2020) na internetovej stránke <https://www.coop.sk/sk/projekt/96/pohorela-2020>

Znížme množstvo odpadu - znížime náklady na jeho likvidáciu

Dodržiame tieto pravidlá:

1. Snažte sa **netvorit'** odpad vôbec.
2. **Zálohované obaly** nepatria do koša, vráťte ich **do predajne**.
3. Dodržiavajte farebnú abecedu triedenia:
 - sklu patrí zelená;
 - papieri modrá;
 - plastom, plechovkám a nápojovým kartónom žltá.
4. Len vytriedený odpad sa dá zhodnotiť a recyklovať.
5. Triedte odpad, oplátiť sa to. **Za vytriedený odpad občania neplatí.** Jeho zber hradia výrobcovia prostredníctvom Organizácie zodpovednosti výrobcov ENVI-PAK
6. Obal označený značkou patrí do triedeného odpadu.



PRERUŠENIE DISTRIBÚCIE ELEKTRINY

Stredoslovenská distribučná, a.s. oznamuje, že v **utorok 22. septembra 2020 v čase od 8:00 do 16:00 hod.** bude v Pohorelej v miestnej časti **Pohorelská Maša (celá) prerušená distribúcia elektriny** z dôvodu plánovaných prác na zariadeniach distribučnej sústavy prevádzkovateľa distribučnej sústavy spoločnosti Stredoslovenská distribučná, a.s..

Oznámenie SSD, a.s. s uvedenými konkrétnymi odbernými miestami, pre ktoré bude prerušená distribúcia elektriny, je zverejnené [na internetovej stránke a.s. Stredoslovenská distribučná](#) a [internetovej stránke obce Pohorelá](#).

V zmysle § 31 odsek 1 písm. e) bod 5 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, odberateľom nevzniká nárok na náhradu škody, ktorá bola spôsobená prerušením distribúcie elektriny v dôsledku plánovaných prác na zariadeniach distribučnej sústavy.

V prípade ďalších otázok kontaktujte: prevadzkovatel@ssd.sk
Zákaznícka linka: 0850 166 007
Poruchová linka: 0800 159 000



SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

92 rokov

Mária Maťúšová, Za Vňšok 839

86 rokov

Mária Vírusová, Orlová 602

Milan Janoška, Orlová 600

85 rokov

Štefan Buvala, Partizánska 527

80 rokov

Mária Syčová-Ruman, Clementisova 747

75 rokov

Mgr. Jozefína Lojdová, Kpt. Nálepku 308

Karol Haluška, Športová 351

Anna Syčová, Clementisova 777

Milan Prč, Orlová 568

Jozef Syč-Kriváň, Kpt. Nálepku 91

70 rokov

Anna Poláková, Clementisova 722

65 rokov

Veronika Haľáková, Partizánska 551

60 rokov

Mária Gáliková, Za potokom 711

Mária Poláková, Kpt. Nálepku 17

Mária Vojtková, Nová 331

Jana Gáliková, Jánošíkova 473

NOVORODENCI

Olivia Muránska, Clementisova 766

Tobias Ďubúr, Orlová 617

ZOSNULÍ

Matej Palus, 70 r.

DOHODY O KOMPOSTOVANÍ ODPADU

Platná legislatíva v oblasti odpadového hospodárstva určuje povinnosť separovania komunálneho odpadu. Okrem odpadov, ktoré zbiera obec v spolupráci s externými firmami (plasty, sklo, papier, elektroodpad ...) sa povinnosť triedenia vzťahuje aj na biologicky rozložiteľné komunálne odpady (BRKO). Ide o tzv. zelený odpad, kuchynský odpad a iný biologicky rozložiteľný odpad, ktorý je vhodný na kompostovanie. Separovanie BRKO zabezpečil domácnostiam Obecný úrad v Pohorelej ešte v roku 2012 bezplatným zapožičaním kompostérov do domácností s väčším množstvom odpadu (domácnosti, pri ktorých bol v tej dobe ročný poplatok za komunálny odpad vyšší ako 7,- €). Splnenie tejto povinnosti je však potrebné aj zdokladovať. Preto v nasledujúcich dňoch bude do domácností v Pohorelej doručená „Dohoda o kompostovaní“, ktorú je potrebné vyplniť a podpísať doručiť na Obecný úrad v Pohorelej.

Aj domácnosti, ktoré nemajú plastové kompostéry majú možnosť kompostovať a ukladať svoj vlastný biologicky rozložiteľný komunálny odpad vhodný na kompostovanie na svojich domácich kompostoviskách, napríklad vytvorením kopy (hrobky), vybudovaním dreveného zásobníka. Je zakázané zmiešavať tento odpad s ostatnými druhmi odpadov. Cieľom obce je nezvyšovať náklady obce na nakladanie s odpadmi a nezvyšovať poplatok za komunálny odpad.





Z kroniky obce Pohorelá:



(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav, tzn. i v gramatike platnej v danej dobe)

1950 (zaznamenal kronikár Anton Vajčík) — **ZMENA SOBÁŠOV:** Od 1. januára 1950 nastala zmena sobášov. Od tohto dňa podľa nového zákona novomanželia najprv sobášia sa na Miestnom národnom výbore a len potom, keď chcú môžu sa ešte sobášiť i v kostole cirkevným sobášom. Novotou civilného sobášu pred MNV je, že snúbenci dobrovoľne dohodnú sa na užívaní spoločného priezviska alebo každý môže používať i svoje doterajšie priezvisko. Rozhodnutie zistí sa zápisnične.

POPULAČNÉ HLADISKO: V roku 1950 bolo v tunajšom matričnom obvode celkom 64 narodených detí, z toho 4 z Pohorelskej Maše, zomrelo 10 detí. V roku 1950 bolo 20 sobášov. V roku 1950 zomrelo 39 ľudí, z nich 5 bolo z Pohorelskej Maše.

1960 (zaznamenal kronikár Vincent Auxt) — **OBCHODNÝ DOM:** V rámci výstavby obce treba spomenúť i výstavbu nových obchodných domov, ktorá započala v marci. Bola však prerušená preto, že typ, ktorý bol pôvodne naplánovaný pre tak veľkú obec nevyhovuje. Po zákroku na vyšších miestach dosiahlo sa porozumenia pre výstavbu iného väčšieho objektu a tak sa tento novoprojektovaný objekt obchodného domu započal stavať v septembri. Je predpoklad, že v budúcom roku 1960 bude stavba dokončená. Aké miestnosti budú zriadené zaznamená kronika v budúcom roku až bude stavby hotová. Je treba povedať len jedno, že aj tento nový obchodný dom bude dôkazom veľkej starostlivosti nášho zriadenia o potreby pracujúcich v tak veľkej obci ako je Pohorelá.

1970 (zaznamenal kronikár Július Orolín) — **ŠKOLSTVO A KULTÚRA:** Základná deväťročná škola Slovenského národného povstania má 18 tried a jednu elokovanú triedu v Pohorelskej Maši. Kádrové obsadenie školy sa nezmenilo. Riaditeľom školy je Patriš Bruno a v Pohorelskej Maši vyučuje Oberhauserová Mária, ktorá vyučuje v troch oddeleniach 1., 2. a 3. ročník. Menovaná v tomto roku 1. júla odišla do dôchodku.

V školskom roku 1970-71 mala škola 509 žiakov. Na škole vyučovali Garecová Zuzana, Gerhatová Soňa, Chlebušová Ružena, Kemenyová Álica, Králiková Mária, Kršňáková Elena, Kubeš Martin, Lojda Ladislav, Šulejová Mária, Matúš Juraj (zástupca riaditeľa školy), Matúšová Ľudmila, Mesarkínová Marta, Orolín Július, Patrišová Libuša, Poláková Mária, Schiller Jozef, Schillerová Helena, Šperková Ľubica, Tešlár Ján, Tešlarová Viera, Veštúrová Marta, Vojtková Zuzana, Ločeková Valéria. Administratívnou pracovníčkou na škole je Gandžalová Eva.

Škola má aj družinu. V dvoch oddeleniach sa žiaci zamestnaných rodičov a z obvodu pod odborným vedením vychovávateľiek pripravujú na vyučovanie v nasledujúci deň.

V modernej a hygienickej jedálni pri ZDS – SNP sa priemerne denne stravovalo 230-260 žiakov a skoro všetci učiteľia. Strava kaloricky zodpovedá biologickým potrebám žiakov. Je hygienicky pripravovaná. Kultúrna stolovania žiakov sa neustále zvyšuje, na to dohliada pedagogický dozor, ktorý organizuje a kontroluje riaditeľstvo školy. Vedúcou Školskej jedálne je Bakšová Mária.

Kultúrna činnosť školy bola v tomto roku dobrá. Pričinil sa o to súbor Mladosť, ktorý odborne vedie učiteľ tunajšej školy Tešlár Ján. Súboristi vystupovali so svojím programom na všetkých oslavách.

O rozvoj športovej činnosti na škole sa stará učiteľ telesnej výchovy Schiller Jozef. Svoju činnosť zameriava najviac na ľahkú atletiku a lyžovanie. Žiaci sa zúčastňovali na rôznych pretekoch v okresnom a krajskom meradle.

V o v í r e č a s u . . .



Pohorelski rubári s faktorom Jozefom Haľakom (rok 1955)



Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2020/09, ročník XVI., - NEPREDAJNÉ

Adresa redakcie: Školská 349, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: J.Pompura. Vydáva: Obecný úrad v Pohorelej;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne. Pripravujeme aj ďalšiu verejnú výstavu historických fotografií.